

AL. MIRODAN

Regia e mobilă

Ideea de a monta piesele de teatru pe mai multe spații scenice, succesiv, e altă de prețuită în rîndurile citorva regizori europeni încît astăzi, în diferite locuri, publicul e silit să-și părăsească fotoliile și să-i însoțească pe actori în peregrinările acestora dintr-o sală-ntr-alta și dintr-un foyer într-altul al teatrului respectiv. Fenomenul e destul de nou: pînă acuma obișnuiam să-i

urmărim pe actori. Regia des pre care discutăm ne obligă să-i urmăm... Pînă unde? Întrebarea mi se pare legitimă deoarece, prin extinderea metodei, s-ar putea ca — mutatis mutandis, firește — mîine să vedem primul act din Hoții la Național, al doilea la „Bulandra“, și-al treilea tocmai la Giulești. Pentru posesorii de automobile, mai merge. Dar pentru ceilalți?

Îată de ce am impresia că, de data asta, regizorii în cauză au mers prea departe. În aceeași ordine de idei, căutînd să afle mobilurile profunde ale acestui teatru mobil, am bănuiala că animatorii mișcării au interpretat mecanic felurile supreme ale teatrului, care cer artistului, de la Eschil încoace, să „miste“ publicul și „să ridice sălile-n picioare“.

È o eroare. De altfel, după spusele criticii de specialitate, luna, căreia nu-i place să fie pusă pe drumuri, începe (era și cazul!) să dea semne de oboseală. Și să mărturisească — încă o dată — că în teatru — precum în viața cea de toate zilele — alergăm cu succes după înțelesuri, numai dacă rămînem, neabătut, la locul nostru.

ANTRACTE

■ AMZA SĂCEANU

A risca

Cu cîteva decenii în urmă, în cîmpul filozofiei bîntuia vîntul ideii „vivere periculosa mente“ — al experienței disperate, al tentației de a avea vis-à-vis de viață atitudinea sinucigașului hotărît a-și împlini un destin predestinat. „Pericolul“ devenea astfel, în această neagră viziune, un drog al spiritului, un excitant nervos. Mentalitate tipică pentru a fi vînturată într-o societate roasă de contradicții, urmărindu-se întoarcerea atenției de la lupta de clasă la disperare pasivă.

Act de curaj? Dimpotrivă! Lașitate spirituală. Resemnare.

Trăim astăzi viața faptelor eroice cotidiene. Eroismul a căpătat o nouă accepțiune și dimensiune. Eroismul care nu strigă de pe manșeta ziarelor de mare scandal dintr-o altă lume, în care sînt elogiați oameni care străbat virfurile blocurilor pe o frînghie sau plonjează în cascada Niagara. Pentru cîțiva arginși..

Eroismul nostru e cel închinat oamenilor, țării, viitorului.

A năzui înseamnă și a îndrăzni, înseamnă, într-un fel, a risca. Nu ca la ruletă. Cei care sînt însuflețiți de o credință au un ideal cu o singură miză majoră — aceea căreia i se dedică. Dar se pot încă lovi de obstacole, de neînțelegere, de mentalități învechite. Pot eșua. Pot avea și necazuri. Dar nu se dau bătăuți. O iau de la capăt... Literaturii, teatrului, filmului nu i-au fost străine aceste teme. Dimpotrivă — și operele rezultate au avut o mare forță de înrîurire în lupta pentru nou, în „lupta cu inerția“ cum o numea poetul Labis.

Riscul devine îndrăzneala creatoare, devine fantezia rodnică, devine angajare, pasiune și luptă. Numai „micul funcționar“ nu vede dincolo de marginile registrului de „întrări și ieșiri“.

Creatorul din orice domeniu riscă, pentru că „nu se teme“ meschin, el care crede în